

Patrimoni: gestionar el creixement de les col·leccions

Published by [Pere Izquierdo Tugas](#) [1] on 05/12/2012 - 17:52 | Last modification: 26/03/2014 - 12:04

Un dels reptes més complicats que presenten els museus locals és el del creixement incontrolat de les col·leccions que custodien, cosa que té moltes implicacions en el treball de fons, més aviat invisible per al públic, que es fa als museus.

Les col·leccions museístiques s'han de conservar, documentar i investigar exhaustivament, per tal de garantir la seva transmissió a les generacions futures i de fer possible la seva utilització en l'educació i el lleure dels ciutadans del temps present. Però tots els processos que es vinculen a aquesta obligació fonamental dels museus tenen un cost que pot ser excessiu per a la viabilitat d'aquestes institucions. D'altra banda, es tracta de processos que no llueixen públicament, cosa que de vegades fa difícil obtenir recursos per a fer-los efectius. Diguem que l'interès dels patrocinadors i dels responsables polítics es centra normalment en la difusió, que hauria de ser la darrera fase d'un procediment ben dissenyat.

El primer coll d'ampolla es produeix en la documentació dels objectes. Malgrat el suport decidit de l'Oficina de Patrimoni Cultural al llarg dels darrers dotze anys, que ha finançat la realització de 121.138 fitxes d'inventari general, el dèficit de documentació no ha parat d'augmentar, ja que les col·leccions dels museus de la [Xarxa de Museus Locals](#) [2] han passat dels 332.594 objectes estimats el 2001 a 749.320 objectes estimats el 2010.

És evident que els ajuntaments que tutel·len aquests museus locals no poden assumir, tots sols, la tasca bàsica de fixar els objectes que hi ingressen. Però si un objecte no està documentat, és impossible conservar-lo correctament, ni identificar-lo en cas de sinistre. També perd bona part del seu valor patrimonial i del seu potencial de difusió si no queda recollida enlloc la microhistòria que ha acompanyat l'objecte des de la seva confecció fins al seu usuari final. Per posar un exemple d'una exposició inaugurada avui, no és el mateix ensenyar un anell noble del segle XVIII que mostrar l'anell que va perdre Carles III mentre visitava les excavacions de Pompeia.

Les col·leccions dels museus tenen un cost permanent de custòdia i conservació també molt important. Mantenir-ho tot en correctes condicions d'embalatge, emmagatzematge i climatització, per tal que els objectes no es degradin, no és gens barat.

El creixement de les col·leccions museístiques locals s'ha produït, bàsicament, en els fons arqueològics, que són un dipòsit de la Generalitat de Catalunya, i en fons biogràfics, etnològics i artístics que hi ingressen des de la societat civil per la via de la donació, el dipòsit o la compra.

Considero que és fonamental per a la supervivència dels museus, per una banda, que els costos de documentació i conservació es tinguin en consideració abans d'acceptar cap nou ingrés; i de l'altra, que existeixi una política d'adquisicions d'ampli consens i molt explícita, en la qual es defineixi què ha d'adquirir i què no ha d'adquirir cada museu, i de quina manera es garanteix que hi haurà fons per a conservar-ho. I hi ha d'haver mecanismes per rebutjar donacions i dipòsits quan no encaixin en aquesta política o no puguin ser assumits econòmicament, sense deixar cap porta del darrere oberta.

Com ho veieu? Quines mesures s'haurien de prendre en front d'aquest problema? I, d'altra banda, quins són els objectes de l'art, la història i la vida quotidiana recents o presents que s'haurien d'adquirir i preservar?

Tags: cultura i sostenibilitat

Tags: patrimoni cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2012/12/05/patrimoni-gestionar-el-creixement-de-les-col%C2%B7leccions>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/izquierdotp>

[2] http://diba.cat/web/opc/default_xml

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/3031>